

автоматично протягом операційного дня в хронологічному порядку по мірі їх надходження. Після внесення заяви в реєстр настає період очікування. ДФС має здійснити камеральну або документальну перевірку та узгодити суму відшкодування. Камеральна перевірка проводиться у більшості випадків, крім визначених п. 200.11 ПКУ. На камеральну перевірку відводиться 30 календарних днів, наступних за граничним строком подання Декларації з ПДВ з Додатком 4 або за днем фактичного їх подання, якщо вони подані пізніше (п. 76.3 ПКУ). На день, що настає за даним строком бюджетне відшкодування вважається узгодженим (31-й календарний день). Відповідна інформація має з'явитися в Реєстрі. За завищення бюджетного відшкодування передбачений штраф у розмір 25% від суми такого завищення. У такому ж хронологічному порядку за порядком внесення до даного Реєстру заяв здійснюється повернення узгодженої суми бюджетного відшкодування. Бюджетне відшкодування після його узгодження за правилами має бути отриманим протягом 5 операційних днів з Казначейства на поточний рахунок або бути зарахованим в рахунок сплати інших податкових платежів і зборів.

УДК 336.275:658.149.5

В.В. Бердо, магістрант (*ХДУХТ, Харків*)

ФІНАНСОВА РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАПОБІГАННЯ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВА

Протягом останніх років економіка України зазнала системних викликів, включаючи значну девальвацію гривні, макроекономічні дисбаланси, анексію Криму, воєнні дії у промислових районах на Сході України. Все це негативно вплинуло на прибутковість і платоспроможність вітчизняного бізнесу. Перед значною кількістю українських підприємств постала реальна загроза банкрутства. Природньо, що у такій ситуації бізнес шукає інструменти, які дозволять запобігти банкрутству та фінансово оздоровити підприємство. Одним з таких інструментів є фінансова реструктуризація, метою якої є фінансове оздоровлення підприємства через підвищення ефективності формування і використання фінансових ресурсів. Для ефективної реалізації фінансової реструктуризації в процесі фінансового оздоровлення підприємства необхідно розуміти її сутність. Аналіз наукової літератури

дозволив нам виділити декілька точок зору щодо трактуванні поняття «фінансова реструктуризація». Більшість авторів, як правило, зводять сутність фінансової реструктуризації лише до зміни структури пасиву балансу. Підтримує це визначення і О.О. Терещенко, хоч і дещо розширює його: «Фінансова реструктуризація пов'язана зі зміною структури та розмірів власного і позикового капіталу, а також зі змінами в інвестиційній діяльності», при цьому автор зазначає, що «фінансова реструктуризація має супроводжуватись реструктуризацією виробництва, бо інакше ліквідації підприємства уникнути не вдасться». На наш погляд, таке трактування сутності фінансової реструктуризації є занадто вузьким. У науковій літературі існує й інший погляд на сутність фінансової реструктуризації. Економісти-дослідники Т. Лозова, А. Донченко та інші розглядають фінансову реструктуризацію у двох напрямках: зміну структури дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства, що також не розкриває повною мірою сутності такого виду реструктуризації як фінансова, оскільки у процесі реструктуризації змінюється склад та розміри не тільки дебіторської заборгованості, але й інших складових елементів активу балансу підприємства. У свою чергу, в результаті реструктуризації активів формуються фінансові ресурси підприємства, що викликає відповідні зміни у пасиві балансу. Зміни у пасиві балансу (складі та розмірі власного та позикового капіталу підприємства) обумовлені також реструктуризацією грошових потоків підприємства, яка за мету має зростання чистого грошового потоку та забезпечення синхронізації окремих видів грошових потоків у часі. Тому більш слушно вважаємо позицію М. Білик, яка пропонує у складі фінансової реструктуризації виділяти реструктуризацію активів, реструктуризацію пасивів та реструктуризацію грошових потоків. Узагальнюючи вищевикладене, пропонуємо таке визначення фінансової реструктуризації підприємства: «Фінансова реструктуризація являє собою процес, обумовлений зміною структури й розмірів власного та позикового капіталу, а також змінами у складі активів підприємства, реформуванням його грошових потоків». Дослідження довели, що практичне впровадження фінансової реструктуризації підприємства з напрямку реструктуризації пасиву балансу може набирати таких форм: відстрочення або розстрочення кредиторської заборгованості, переведення простроченої кредиторської заборгованості у більш надійні і ліквідні фінансові інструменти (векселі, облігації), зміна боргу на власність, переведення боргу на іншу юридичну особу та інші форми. З напрямку реструктуризації активу балансу можливо виділити такі форми фінансової реструктуризації: прискорення інкасації боргу за поставлену продукцію, рефінансування дебіторської заборгованості за допомогою

операцій факторингу, форфейтингу, продаж понаднормативних та «заморожених» оборотних та необоротних активів, зворотний лізинг, скорочення або ліквідація портфелю короткострокових фінансових вкладень та інші форми. Забезпечити реформування грошових потоків підприємства з метою їх зростання можливо через використання таких форм фінансової реструктуризації, як: запровадження системи цінкових знижок, що стимулюватиме зростання обсягів реалізації продукції, використання методу прискореної амортизації необоротних активів, надання в оренду зайвих приміщень і обладнання. Зменшення від'ємних грошових потоків підприємства можна досягти, скорочуючи постійні поточні витрати підприємства, зменшуючи суми податкових платежів за рахунок активної податкової політики та ін. Фінансова реструктуризація може здійснюватись самостійно, а також у складі стратегічної або санаційної реструктуризації, що набуває на сучасному етапі найбільшого поширення як у торгівлі, так і в інших галузях економіки.

УДК 336.717.5

К.І. Беспалова, магістрант (*ХДУХТ, Харків*)

ЗНАЧЕННЯ ДЕПОЗИТІВ У ФОРМУВАННЯ РЕСУРСНОЇ БАЗИ СУЧАСНОГО БАНКУ

Ефективність діяльності будь-якої банківської установи у сам перед залежить від наявності необхідного обсягу депозитних ресурсів, оскільки само вони є основою ресурсної бази комерційного банку. Від кількості і якості залучених депозитів залежать види кредитних операцій і, відповідно, розмір доходу банку. Депозити є основним джерелом залучених коштів комерційного банку. За різними оцінками, саме депозити забезпечують від 70 до 95 % банківських активів. Це пояснюється їх чисельністю, відносною стійкістю та меншою вартістю порівняно з іншими джерелами.

Для забезпечення стабільної роботи банк потребує стійкої ресурсної бази, сформованої переважно за рахунок строкових депозитів, але в умовах нестабільної економіки України бажання вкладників до розміщення своїх коштів на тривалий строк значно зменшується, хоча, за оцінками вітчизняних експертів, «на руках» населення знаходиться значний потенціал грошових ресурсів, що становить велику частину грошового обороту і може бути розміщеним